

ODYSSEÆ HOMERICÆ QUARTA RHAPSODIA
GRÆCE ET SVETHICE.

QUAM,

VENIA AMPLISS. FACULT. PHILOS. ABOËNS.

PUBLICO EXAMINI MODESTE SUBJICIUNT

AXELIUS GABRIEL SJÖSTRÖM,
Literaturæ Græcæ Adjunctus Ordinarius,

ET

JOHANNES EPHRAIM AHLSTEDT,
Stipendiar. Public., Satacundensis.

In Auditorio Philosophico die IV Aprilis MDCCCXVII.

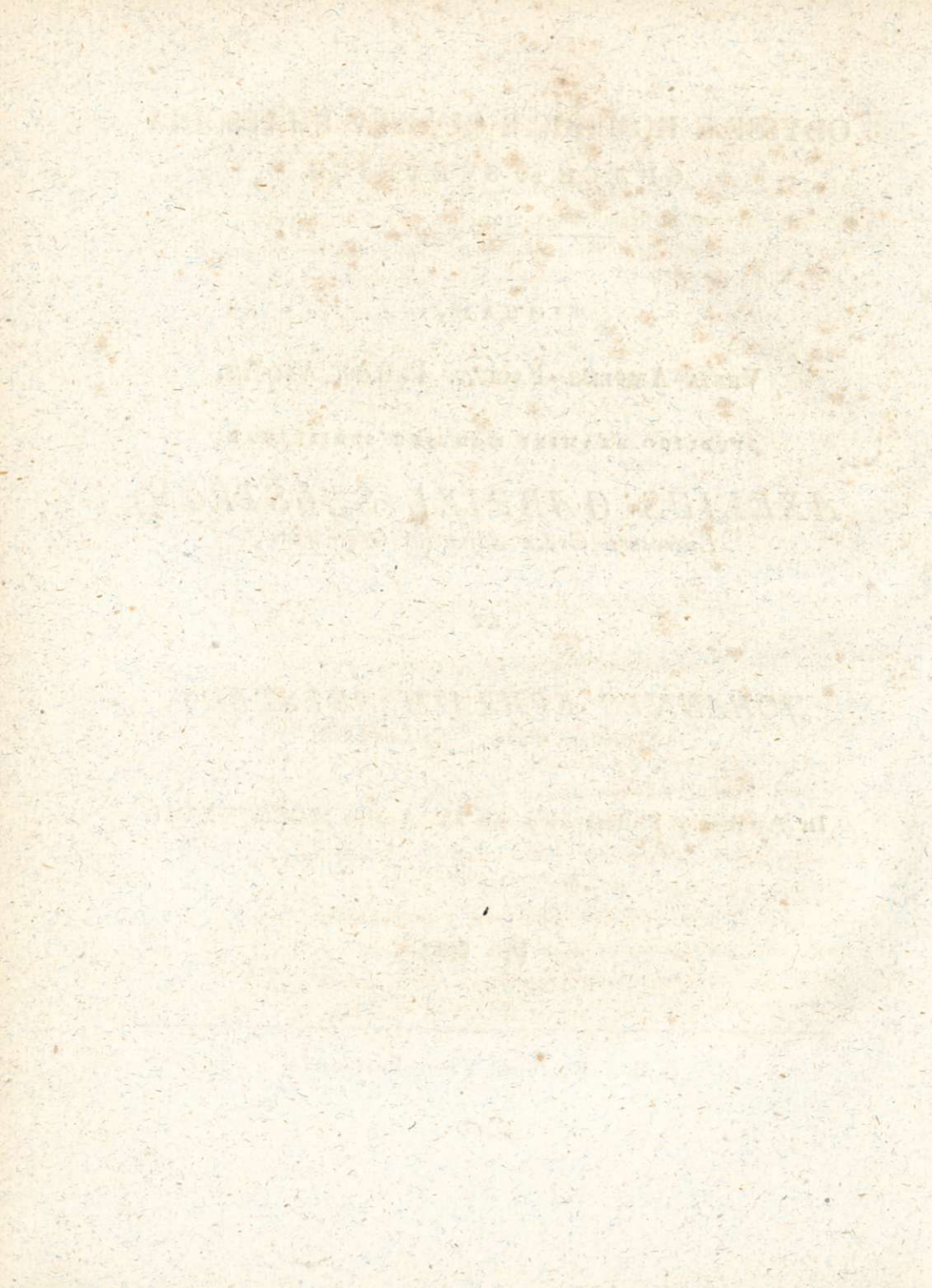
b. a. m. consvetis.

P. III.

A B O Æ, typis Frenckellianis.

20.

- Lycka beskärde, då bröllopet hölls och han trädde i brudsäng.
 Liksom åt Nestor här, han alla dess dagar förunnat,
 210 Att i sitt eget palats sjelf gråna med glädje och ära,
 Medan i lanskunst främst och i vishet äro hans söner.)
 Men må vi samtligen lemna den gråt, som nyligen väcktes,
 Och qvällsvarden igen fortsätta; man gjute på händren
 Vatten; i morgon också blir tid för Telemachos nogsam
 215 Äfvensom mig, att säga hvaran vår gemensama mening.
 Sade; och strax Asphalion gjöt tvättvatten på händren,
 Hurtige tjenaren hos Manelaos, den ärebekrönte.
 Men till de färdiga rätter på bordet de händerna sträckte.
 Helena, dottren af Zeus, helt annat då hade i sinnet:
 220 Strax en krydda hon slog i det vin, som männerne drucko,
 Bot mot vrede och sorg, utplånande qvalens besinning.

- "Ολβον επικλώση γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.
 Ὡς νῦν Νέστορι δῶκε διαμπερές ἤματα πάντα,
 210 Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασμένον ἐν μεγάροισιν,
 Γίεας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχυσιν εἶναι ἀρίστους.)
 Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν εἶσομεν, ὃς πρὶν ἐτύχθη
 Δόρπου δ' ἐξαῦτις μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδαρ
 Χευάντων μῦθοι δὲ καὶ ἡῶθέν περ ἔσονται
 215 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν.
 "Ὡς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 Ὅτρηρός τεράπων Μενελάου κνδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 "Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα
 220 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον,
 Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων.*

- Ho som har smakat deraf, sen den i pokalen är inmängd,
 Hela den da'n ej en endaste tår skall fukta hans kinder,
 Ej om hans egen mor afsonnade, eller hans fader,
 225 Ej om de dräpte med svärd hans älskade son eller broder
 Inför hans anlet', och han det skulle med ögonen skåda.
 Sådana krydder af underbar kraft Zeus' dotter nu egde,
 Starka, som henne förärt Polydamna, åt Thon i Egypten
 Maka; den alstrande jord der skänker i rikeligt antal
 230 Krydder, till god utblandning en del, och till skadlig en annan.
 Läkare är hvarendaste man, mer skicklig än andra
 Menskor; ifrån Paieon också de leda sin härkomst.
 Men då hon kastat den in, och befallt att i bägrarna hålla,
 Højde hon åter sin röst, samt talade orden och sade:
 235 O zeusfostrade drott, Menelaos, och äfven I begge

- "Ὅς τὸ καταβρόξειεν, ἐπὶν κοιτῇρι μιγείη,
 Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλαι κατὰ δάκρυ παρειῶν,
 Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίῃ μήτηρ τε πατήρ τε,
 225 Οὐδ' εἴ οἱ προπάροιθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἱὸν
 Χαλκῷ δηϊόφεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρωτο.
 Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 Ἐσθλὰ, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις,
 Αἰγυπτίῃ τῇ πλεῖστα φέρει ξείδος ἄρουρα
 230 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά.
 Ἰητρός δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
 Ἀνθρώπων ἢ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἶνοχοῆσαι,
 Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν
 235 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφές, ἧδὲ καὶ οἶδε

- Söner till modige män (så ömsom åt en och åt annan
Zeus ger godt eller ondt: allt mäktar den väldige göra),
Nu välplägen er här, och medan I sitta i salen,
Hören med nöje mitt tal; ty jag vill ren sanning berätta.
240 Visserlig allt ej nämna, ej heller förtälja jag gitter,
Alla de bragders tal, tålsinnte Odysseus föröfvat;
Men hur den väldige mannen bedref och vågade detta
Fjerran i Troers land, der I leden förluster Achaier.
Först han pinte sig sjelf med skändliga slag af ett gissel,
245 Och som en träl kring axlarna drog de lumpnaste trasor,
Smög sig så in i fiendtlige mäns bredgatade fäste.
Döljande egen gestalt, han en tiggares skepelse antog,
Han som likväl vid Achaiernes skepp allsicke var sådan;
Liknande denne, till Troernes stad han lände; och ingen

- Ἄνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἅταρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε δίδοι· δύναται γὰρ ἅπαντα)*
*Ἦτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μῦθοις τέρπεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.*
240 *Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσοι Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι
Ἄλλ' οἷον τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ
Δῆμῳ ἐν Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
Αὐτὸν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσας,*
245 *Σπεῖρα κἀκ' ἄμφ' ὥμοισι βαλὼν, οἰκῇ ἑοικὼς,
Ἄνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν.
Ἄλλῳ δ' αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἦϊκε
Δέκτῃ, ὅς οὐδὲν τοῖος ἦν ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν
Τῷ ἱκελὸς κατέδυ Τρώων πόλιν οἱ δ' ἀβάκησαν*

- 250 Drömde derom. Fast sådan han var, jag kände allena
 Honom, och sporde påstund; illparig min fråga han undvek.
 Men när honom jag tvättat och smort med essans af oliven,
 Samt klädt kläderna på, och med ed allvarligen lofvat,
 Att ej Odesseus förr jag skulle bland Troerna röja,
 255 Innan till tälten han hunnit igen och de snabba galejor:
 Då förtäljde han mig ock alla Achaiernas planer.
 Drap så mången af Troernes män med uddiga kopparn,
 Och till Argeierna kom, medbringande tidender många.
 Andra Troinnorna då högt jemrade alla; men mitt bröst
 260 Gladdes, ty ren var hjertat hos mig benäget att vända
 Hem tillbaka; jag gret den olycksstund Aphrodite
 Gaf, då hon bragte mig dit från den älskade fädernejorden,
 Lemnande dottren min, sofkkammarn och hulde gemålen,

- 250 *Πάντες, ἐγὼ δὲ μιν οἷ᾽ ἀνέγνων τοῖον ἔοντα;*
Καὶ μιν ἀνηρώτων ὁ δὲ κερδοσύνη ἀλέεινεν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χροῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δὲ εἵματα ἔσσα, καὶ ὄμοσα καρτερόν ὄρκον;
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναρῆναι,
 255 *Πρὶν γε τὸν ἐς νῆας τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι*
Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας ταναῆκεῖ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους κατὰ δὲ φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
Ἐνθ' ἄλλαι Τρῳαὶ λίγ' ἐκώκνον αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 260 *Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι*
Ἄψ οἶκονδ' αἶψα δὲ μετέστενον, ἦν Ἀφροδίτη
Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κείσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἵης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,

- Hvilken ej brast det minsta i vett, ej heller i fägring.
 265   Henne svarade då Menelaos, den blonde, och sade:
 Visserlig allt hvad du talt, o qvinna, är sanningen enligt.
 Redan sinne och råd jag lärt mig känna hos många
 Hjeltemän, jag har vankat omkring åtskilliga länder;
 Men ej nånsin ännu med ögonen maken jag skådat,
 270   Sådan Odysseus var, tålmodige hjelten, i tanksätt,
 Såsom den väldige mannen bedref och vågade detta,
 Medan vi sutto uti trähästen, Argeiernes alla
 Tappreste män, medbringande död åt de Troer och ofärd.
 Sedan kom du ju dit, förmodligen manad af någon
 275   Gud, som ville åt Troernas folk än ära förunna,
 Och på din väg medföljde Deïphobos, gudarne jemlik.
 Vandrande kring tre gånger, du fngrade hålkade hästen,

- Οὐ τευ δευόμενον, οὐτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.*
 265   *Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·*
Ναὶ δὴ ταῦτα γε πάντα, γύναι, κατα μοῖραν ἔειπες.
"Ἦδη μὲν πολέων ἐδάην βουλὴν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν
Ἀλλ' οὐπω τοιοῦτον ἐγὼν ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 270   *Οἷον Ὀδυσσεύς ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ.*
Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,
"Ἴππῳ ἐνὶ ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἥλθες ἔπειτα σὺ κείσε κελυεσέμεναι δέ σ' ἔμελλε
 275   *Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι*
Καὶ τοι Διήφοβος θεοεικέλος ἔσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δὲ περίστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφύωσα,

- Och uppropte vid namn Danaernas samtliga drottare,
 Härmande rösten af alla Argeiska heroernes makar.
- 280 Men Tydeides och jag, och derjemte den ädle Odysseus,
 Sittande midt bland de andre, förnummo din ropande stämma.
 Och vi båda minsann ren hade beslutit inom oss,
 Antingen strax att stiga utur eller svara ur hästen,
 Men oss Odysseus höll och förhindrade, fast vi så ville.
- 285 Sutto så tyste också de andre Achaiernes söner,
 Utom Antiklos, som ville allen' dig svara med orden;
 Men med de väldige händer hans mund hoptryckte Odysseus,
 Utan att släppa utaf, samt räddade alla Achaier,
 Hållande i, tills dig aflägsnade Pallas Athene.
- 290 Honom 'Telemachos då, den förståndige, svarte och sade:
 Männernes drott, zeusfostrade du, Menelaos Atreides,

- Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
 Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.*
- 280 *Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Ἡμεῖοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
 Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὀρμηθέντε,
 "Ἡ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἰψ' ὑπακούσαι
 Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένω περ.*
- 285 *"Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν νῆες Ἀχαιῶν
 "Ἀντίκλος δὲ σέ γ' οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
 "Ἡθέλεν ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάλιστα χερσὶ πίεζε
 Νῶλεμέως κρατερῇσι, σώσσει δὲ πάντας Ἀχαιοὺς
 Τόφρα δ' ἔχ', ὅφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.*
- 290 *Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ' αὖ
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφέες, ὄρχαμε λαῶν,*

- Ve! och detta likväl ej värjde det bittra förderfvet,
 Ej om han ock ett hjerta af jern inom sig besutit.
 Men nu, välan, låt reda vår bädd! ren tiden är inne,
 295 Att vi vandra till sängs och oss fägna af ljufliga sömnen.
 Sade; och Helena bjöd, den Argeiska, slafvinnorna genast
 Reda i pelaregången en säng, och kostliga purpur-
 Täcknen lägga deri, utbreda mattor på dessa,
 Och ullmantlar ofvanuppå, till deras betäckning.
 300 Dessa nu gingo ur saln, samt höllo en fackla i händren,
 Bäddade sängen; de fremlingar två utföljde en härold.
 Och de lade sig der till att sofva i pelaregången,
 Nestors lysande son och den bälde Telemachos äfven.
 Men i palatsets innersta rum såf drottens Atreides,
 305 Helena låg bredevid, långmantlad, af qvinnor den bästa.

- "*Αἰγιον* οὐ γὰρ οἷ τι τὰν ἥρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
 Οὐδ' εἰ οἱ κραδίη γε σιδηρὴ ἐνδοθεν ἦεν.
 Ἄλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα κεν ἦδη
 295 Ὑπνῷ ὑπο γλυκερῷ τερπόμεθα κοιμηθέντες.
 "Ως ἔφατ'. Ἀργεῖη δ' Ἑλένη δμῳῆσι κέλευσε
 Λέμνι ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθευ ἴσασθαι.
 300 Αἱ δ' ἴσαν ἐν μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 Λέμνια δὲ στόρεσαν ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κήρυξ.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
 Τηλέμαχος θ' ἥρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
 Ἀτρεΐδης δὲ κάθευδε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
 305 Παρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο διὰ γυναικῶν.

- Och när arla sig viste den rosenfingrade Eos,
 Strax Menelaos, i härskri god, uppsprang ur sitt läger,
 Klädde sig, kastade sen kring axeln det eggiga svärdet,
 Bindande ståtliga skor inunder de glänsande föttren;
 310 Trädde så ur sofkammaren, skön som en gud till att påse;
 Tog vid Telemachos plats, och begynte att orda och sade:
 Hvad är för värf, som förde dig hit, o Telemachos bålde,
 Till Lakedaimon, det helga, på böljornas rymliga ryggar?
 Statens, säg, eller ditt? sannfärdligen detta berätta!
 315 Honom Telemachos då, den förståndige, svarte och sade:
 Männernes drott, zeusfostrade du, Menelaos Atreides,
 Hit jag är kommen, af dig om min far att tidender höra;
 Huset förtärs och i grund de rika besittningar ödas;
 Och af fiendtlige män uppfylles min boning, som ständigt

- Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος ἥως,
 "Ωρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Εἵματα ἐσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ θέντ' ὦμον,
 Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 310 Βῆ δ' ἵμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶν ἐναλίκιος ἄντην,
 Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Τίπτε δέ σε χρεῖ᾽ ἀδελφεῶν ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἦρως,
 Ἐς Λακεδαιμόνα διὰν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
 315 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδε·
 Ἀτρεΐδῃ, Μενέλαε, διοτρεφέες, ὄρχαμε λαῶν,
 "Ἢλυθον, εἵτινά μοι κληιδόνα πατρὸς ἐνίσποις·
 Ἐσθιέται μοι οἶκος, ὅλωλε δὲ πόνα ἔργα
 Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλείους δόμος, οἳ τέ μοι αἰεὶ*